

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет культурології
Кафедра журналістики**

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня бакалавра

ТЕМА: Журналістська діяльність в умовах карантину (на прикладі спецпроєкту "Світ очима харків'ян")

Освітньо-професійна програма

Соціальна та культурна журналістика/

галузь знань **06 Журналістика**
спеціальність **061 Журналістика**

Здобувач: Листопад Артем Анатолійович
Керівник: доктор наук із соц. комунікацій,
професор, зав. каф. журналістики
Маркова Вікторія Анатоліївна

Рецензент:

Допущена до захисту на засіданні кафедри
журналістики « » _____ 2021 р.,
Протокол №

Харків 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕЛЕВІЗІЙНОГО СПЕЦПРОЄКТУ В УМОВАХ КАРАНТИНУ	
1.1. Особливості журналістської діяльності в умовах карантину.....	7
1.2. Особливості телевізійної журналістики	9
Висновки до розділу.....	12
РОЗДІЛ II. ПОЄДНАННЯ ЖАНРІВ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ МЕХАНІЗМ СТВОРЕННЯ ТЕЛЕВІЗІЙНОГО СПЕЦПРОЄКТУ «СВІТ ОЧИМА ХАРКІВ'ЯН»	
2.1. Реалізація телевізійного продукту в межах встановлених жанрів.....	13
2.2. Поєднання двох жанрів у тележурналістиці.....	15
Висновки до розділу.....	16
РОЗДІЛ III. ОПИС ПРОЄКТУ	
3.1. Основні характеристики.....	18
3.2. Структура телевізійних сюжетів.....	18
3.3. Реалізація проєкту.....	19
3.4. Контент спецпроєкту «Світ очима харків'ян».	19
3.4.1. Сполучені Штати Америки, Флорида	20
3.4.2. Ізраїль.....	22
3.4.3. Сполучені Штати Америки, Нью-Йорк.....	24
3.4.4. Нова Зеландія.....	24
3.4.5. Німеччина.....	29
3.4.6. Польща.....	31
3.4.7. Болгарія.....	33

3.4.8. Сполучені Штати Америки, Нью-Йорк, протести	35
3.4.9. Канада.....	38
3.4.10. Іспанія.....	40
3.4.11. Ізраїль, повторний карантин.....	42
Висновки до розділу.....	45
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ.....	49
ДОДАТКИ.....	53

ВСТУП

Пандемія коронавірусу назавжди залишить свій слід в історії людства. А для журналістів, яким довелося працювати в складніших умовах, ніж зазвичай, це стане досвідом. Впровадження першого жорсткого карантину як в Україні, так і за кордоном, дав перший поштовх для багатьох людей до переосмислення життя, адже реалії диктували власні правила - жити за новими реаліями. Оскільки пандемія коронавірусу продовжується, а журналісти й надалі працюють над висвітленням цих подій, створення телевізійної програми про життя в умовах карантину за кордоном позитивно сприяє на розширення кругозору глядачів. Над розробкою такого медіапродукту працювали у часи першої хвилі смертельнонебезпечної хвороби. Тож тепер це можна назвати досвідом роботи у нових реаліях, перші кроки якого зафільмовано у спецпроекті «Світ очима харків'ян». У цьому й полягає **актуальність** данної роботи.

Проблематику створення телевізійного продукту вивчали багато як іноземних, так і вітчизняних дослідників: Вайшенберг З., Ракерс Ю., Жадько В., Штефан Рус-Моль, Кость С., Герасимчук Н., Опришко Л., Сафаров А., Чуранова О., Лищанчук В., Бойко А., Приступенко Т., Андрущенко В., Олійник В., Климченко В., Лешко тощо. Дуже часто у дослідницьких роботах спостерігаються подібні мотиви конструювання журналістських матеріалів. А серед розбіжностей – проблематика, яку описують вчені. Та варто зазначити, що з розвитком сучасних технологій тележурналістика модернізується – поєднуються жанри, з'являються нові стратегії роботи над матеріалом.

Карантинні обмеження дещо ускладнили роботу журналіста. Хоча робітники ЗМІ, згідно із Законом України «Про інформацію», мають право працювати в умовах надзвичайної ситуації, заборони стали об'єктом маніпуляцій задля уникнення журналістської уваги стосовно тієї чи іншої

тематики. Також працювати заважають ризики заразитися смертельнонебезпечною інфекцією. З початку пандемії коронавірусом захворіли тисячі журналістів по всьому світі, сотні із них – вже мертві.

Об’єкт дослідження – проблематика висвітлення журналістом закордонних подій в умовах карантинних обмежень та основні фактори реалізації конкурентноспроможного медіапродукту.

Предмет дослідження – цикл телевізійних сюжетів про життя в умовах коронавірусу за кордоном.

Мета роботи – створити спеціальний телевізійний проєкт про життя людей за кордоном в умовах карантинних заборон, пов’язаних із поширенням коронавірусної інфекції.

Гіпотеза – життя за кордоном в умовах карантинних обмежень через пандемію коронавірусу суттєво відрізняється від українських реалій. Це пов’язано із рішеннями, які приймаються тамтешньою владою, стратегіями протидії смертельнонебезпечній інфекції та менталітетом місцевого населення.

Оскільки проєкт розроблявся для реалізації на харківському місцевому телебаченні, а також інтернет-ЗМІ, потенційною аудиторією слід вважати жителів Харкова та Харківської області середнього віку.

Для досягнення мети дипломної роботи розроблено такі **завдання**:

- Систематизувати та дослідити інформацію про суспільно-політичні зміни за кордоном;
- Дослідити основні складові роботи журналіста в умовах карантинних заборон;
- Проаналізувати цільову аудиторію каналу, на якому буде реалізовано медіапродукт задля зацікавлення потенційних споживачів;
- створити цикл телевізійних новинних сюжетів про особливості життя людей за кордоном.

Практичне значення. Цикл телевізійних сюжетів про життя в умовах карантину може бути широко використаним у низці суспільно-освітніх сфер. Оскільки проєкт передбачає реалізацію на регіональному харківському телебаченні, відтворений відеопродукт може використовуватися для інформування населення про актуальну ситуацію за кордоном. Це спонукає збільшенню обізнаності населення Харкова та області. Також цикл сюжетів може бути корисним для вивчення роботи журналіста як студентами профільних дисциплін у вищих навчальних закладах, так і здобувачами освіти в школах.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕЛЕВІЗІЙНОГО СПЕЦПРОЄКТУ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

1.1. Особливості журналістської діяльності в умовах карантину

Карантин вніс свою лепту в діяльність журналістів. В першу чергу, це стосується роботи безпосередньо на місці події. Через карантинні обмеження реалізація багатьох ідей, редакційних завдань чи проєктів, в залежності від поля діяльності, залишається під загрозою. Карантин у тій чи іншій ступені його запровадження заважає фізичному контакту між людьми, створює певні перешкоди для відвідування різного роду заходів та установ. Це стосується абсолютно різних сфер суспільної діяльності, починаючи від культурної тематики і завершуючи судовою системою. В обох випадках журналістів можуть не допустити до роботи задля обмеження фізичного контакту. З одного боку, Закон України «Про інформацію», а також рекомендація № R (96) 4 Про захист журналістів за умов конфліктів і тиску Ради Європи передбачають роботу працівників засобів масової інформації в умовах надзвичайної ситуації. Робота журналіста передбачає фіксування фактів та подій, аналіз задля розповсюдження відповідної інформації в ЗМІ. Саме тому працівникам цієї сфери надані додаткові права. До того ж, законодавством не передбачено жодної акредитації чи дозволів для того, щоб перебувати безпосередньо на організаційних та інших заходах представників усіх офіційних гілок влади: законодавчої, виконавчої та судової. Одже, недопуск працівників засобів масової інформації до таких заходів можна розцінювати як порушення законодавства. Але, з іншого боку, кожна людина має право на збереження власного здоров'я, враховуючи небезпеку інфікування COVID-19. Відповідно, за особою залишається право захисту, задля уникнення погіршення власного самопочуття. Це створює певне емоційне напруження в суспільстві та конфлікти.

Однак, залишаються гуманні способи роботи журналістів в умовах карантинних обмежень. І допомагає у цьому загальна діджиталізація суспільства. Журналістська діяльність модифікується разом із розвитком інформаційних технологій. Мобільність та оперативність розкриває широкий спектр можливостей для працівників ЗМІ в умовах нової обмеженої реальності. Тобто завдяки цим технологіям журналіст може оперувати потрібною інформацією безпосередньо не перебуваючи на місці події. Також перевагою використання інтернет-можливостей є збільшення частки у такій невід'ємній складовій роботи як оперативність. За можливості, журналіст може надати перевагу пошуку інформації онлайн, аби не наражати на небезпеку інших членів суспільства. В умовах розповсюдження смертельнонебезпечної хвороби, такі дії допоможуть уникнути загрози та стати головним важелем для вирішення конфліктних ситуацій.

Варто зазначити, що ускладнення загального робочого процесу журналістів у зв'язку з карантинними обмеженнями не знімає відповідальність з осіб, які можуть порушити права працівників ЗМІ. Адже журналістська діяльність в Україні охороняється на законодавчому рівні. Існує низка статей цивільного, адміністративного та кримінального кодексів України, які регулюють відносини у сфері ЗМІ та забезпечують захист прав і свобод журналістів. Під професійною діяльністю журналіста слід розуміти систематичну роботу особи, пов'язану зі збиранням, одержанням, створенням, поширенням, зберіганням або іншим використанням інформації з метою її поширення на невизначене коло осіб через друковані засоби масової інформації, телерадіоорганізації, інформаційні агентства, мережу Інтернет. Статус журналіста або його приналежність до засобу масової інформації підтверджується редакційним або службовим посвідченням чи іншим документом, виданим засобом масової інформації, його редакцією або професійною чи творчою спілкою журналістів. Стаття 345-1 Кримінального кодексу України «Погроза або насильство щодо журналіста» захищає працівників ЗМІ перед агресивно-налаштованими персонами.

Виходячи зі змісту ст. 505 ЦК України, ч. 1 ст. 162 ГК України, відомості технічного, організаційного і виробничого походження відносяться до комерційної таємниці, що стає підставою відмови на прохання надати таку інформацію стосовно широкого кола тем.

Згідно зі статтею 54 Закону України «Про авторське право і суміжні права» порушенням авторського права і (або) суміжних прав, що дає підстави для захисту таких прав, у тому числі судового.

Стаття 176 Кримінального кодексу України «Порушення авторського права і суміжних прав» передбачає відповідальність за незаконне відтворення, розповсюдження творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних, а так само незаконне відтворення, розповсюдження виконань, фонограм, відеограм і програм мовлення, їх незаконне тиражування та розповсюдження на аудіо- та відеокасетах, дискетах, інших носіях інформації, камкординг, кардшейрінг або інше умисне порушення авторського права і суміжних прав, а також фінансування таких дій, якщо це завдало матеріальної шкоди у значному розмірі.

Ця стаття є загальною, оскільки охоплює будь-які прояви порушень авторського і суміжних прав. А визначення термінології щодо понять «інформації» визначає Закон України «про інформацію». [7] Нерідко, у разі конфліктних ситуацій, журналісти керуються саме цим. Серед основних принципів згаданого Закону – відкритість та доступність інформації, свобода слова.

1.2. Особливості телевізійної журналістики

Телебачення - це виробництво аудіовізуальних програм та передач або комплектування придбаних аудіовізуальних програм та передач і їх поширення незалежно від технічних засобів розповсюдження. [8]

Телебачення як засіб масової комунікації – складна система, різні зони якої по-різному освоюють, відображають реальність. Найбільшими з цих зон можна вважати художнє і позахудожнє телебачення. Під системою художнього ТБ дослідниця О. Ф. Нечай розуміє «всі види телепрограм, створені з використанням екранного мистецтва». Художнє ТБ охоплює репродуктивну і продуктивну підсистеми. Залежно від охоплення території канали телемовлення можуть бути: загальнонаціональними (трансляють передачі на більш як половину областей України), регіональними, обласними, місцевими.

Телебачення завжди несе кримінальну, адміністративну та моральну відповідальність за представлений матеріал. Вважається, що ТБ формує суспільну думку, адже ця система неначе загартовує людей завдяки постійному «промиванню мізків». Нерідко як на українському, так і зарубіжному телебаченні зустрічається пропаганда. Саме за допомогою подібних схем можна досягти такого ефекту, щоб переважна частина глядачів вважала так, як це передбачає пропаганда. Та з іншого боку, ТБ формує суспільну думку завдяки тому, що інформує суспільство. Саме проінформованість надає можливість людям власноруч формувати власне ставлення стосовно тієї чи іншої ситуації. Тож, вплив на суспільну думку з боку телебачення може бути здійснений декількома абсолютно різними способами.

Сьогодні в Україні існують десятки недержавних телемовних організацій, що засновані бізнесменами, комерційними структурами, громадськими, науково-технічними товариствами, органами влади, приватними особами і зарубіжними компаніями.

Телевізійний ринок в Україні розвивається. Попри неспроможність забезпечити фінансування будь-якого каналу передачі інформації без залучення коштів, отримання від реклами, медіавиробництво залишається актуальним, створюються нові телеканали. Журналісти користуються широким вибором жанрів, а матеріали трансляють не тільки на телебаченні, а й в інтернеті.

Загалом, під термін «засоби масової інформації» підпадають: радіо, телебачення, інтернет, кінематограф, звукозаписи та відеозаписи, відеотекст, телетекст, рекламні щити та панелі, домашні відеоцентри, що поєднують телевізійні, телефонні, комп'ютерні та інші лінії зв'язку. [5] А телевізійним каналом називають встановлену, згідно зі стандартами, смугу радіочастот в діапазоні метрових або дециметрових хвиль, що відводиться для передачі радіосигналів зображення і звукового супроводу однієї мовної телевізійної програми. [6]

Сучасне суспільство нерідко називають інформаційним. Це новий етап розвитку людської цивілізації, коли домінуючими стають інформаційні процеси. Інші його синоніми, що розкривають сенс терміна: постіндустріальне, суспільство знань, посткапіталістичне, постматеріальне, суспільство ризику. Вважається, що це третя стадія розвитку людства. [6]

Матеріали, які виготовляють журналісти, чітко поділені на жанри – це установлені форми журналістських творів. Кожен із них має виведену структуру та мету. [22] І кожна галузь журналістики має свої жанри, поєднані подібними ознаками.

Прийнято вважати, що у сучасній журналістиці існують такі типи жанрів: інформаційні, аналітичні та художньо-публіцистичні. Кожен із типів виділяється на конкретні жанри із чітко виведеною формулою їхньої реалізації.

Власне, журналістика поділяється на галузі. Якщо ж говорити про телевізійну сферу, то тут можна розпізнати наступну структуру. Автор підручника з тележурналістики «Інформаційні жанри телебачення» Р. Борецький розробив власну класифікацію жанрів у цьому напрямку.

- Інформаційно-публіцистичні – інформаційний виступ у кадрі, коментар, огляд, репортаж, бесіда, дискусія, пресконференція.
- Художні – нарис, документальне кіно. [1]

Однак вище згадані жанри можна розширити. Наприклад, сьогодні залишається популярною авторська програма (передача) - це змістовно завершена частина програми на телебаченні з відповідною назвою, обсягом трансляції й авторським знаком, що може бути використана незалежно від інших частин програми і розглядається як цілісний інформаційний продукт. [23] Часто вона має переважну більшість ознак іншого жанру – інтерв'ю. Цей термін походить від англійського interview (зустріч, бесіда) і визначається у довідниковій літературі як «призначена для розповсюдження у засобах масової інформації бесіда у формі питань і відповідей з якою-небудь особистістю на актуальну тему». [25] Іншими словами, це аудіовізуальний продукт, що виникає у процесі спілкування журналіста зі спікером на теми, актуальні та цікаві для глядача, відзнятий за допомогою телевізійної техніки, що вийшов в ефір наживо або у записі. Сьогодні телевізійне інтерв'ю вийшло за межі телебачення, отже воно може публікуватися у ЗМІ, але жодного разу не вийти в ефірі. Власне, за умови дотримання всіх необхідних правил, публікація замість виходу в ефір може бути єдиною різницею між інтерв'ю, яке глядач бачить по телевізору та інтерв'ю, що публікується в інтернеті

Поняття «телевізійний сюжет» - існує в практиці журналістів як форма матеріалу, що виходить в ефір у межах певної програми. Наприклад, новин. Це досить широке поняття, яке часто використовується фахівцями ЗМІ. [24]

Висновки до розділу:

Телевізійна журналістика відіграє одну із найважливіших ролей у світовій журналістиці. Сьогодні питання занепаду телебачення можна сміливо називати «вічним», адже остаточної відповіді на те, чи буде жити ТБ у майбутньому, немає. Однак це не заважає телевізійним жанрам розвиватися та модернізуватися, зважаючи на сучасні тенденції засобів масової

інформації та виклики суспільства. Можливо, саме конкуренція із мережею «Інтернет» стала поштовхом для ТБ. Адже сьогодні ця галузь журналістики продовжує користуватися попитом на ринку ЗМІ.

Створення телевізійного продукту потребує значних зусиль, оперативності та розрахунків, які журналіст проводить, щоб відеоматеріал відповідав всім необхідним вимогам – як моральним, так і технічним й законодавчим.

РОЗДІЛ II. ПОЄДНАННЯ ЖАНРІВ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ МЕХАНІЗМ СТВОРЕННЯ ТЕЛЕВІЗІЙНОГО СПЕЦПРОЄКТУ «СВІТ ОЧИМА ХАРКІВ'ЯН»

2.1. Реалізація телевізійного продукту в межах встановлених жанрів.

Сучасний споживач телевізійного продукту диктує власні правила для його створення. Зокрема, це проявляється у хронометражі, візуалізації та контенту. Перелічені чинники не являються єдиними, але їх можна назвати основними факторами, на які орієнтуються медійники. Це може бути пов'язано із низкою причин. Наприклад, в епоху інформаційної перезавантаженості споживач більше не потерпає від нестачі потрібного жанру, контенту чи загалом інформації. Навпаки, у зв'язку з розвитком медіа, популяризацією його у суспільстві, маніпуляцією на ТБ та в інтернеті, споживач відчуває потребу пошуку необхідного та виокремлення найголовнішого. Саме через це сучасний жанр зазвичай має досить короткий хронометраж. Також часто увагу акцентують на простому, зрозумілому тексті та яскравій картинці. Також це пов'язано із конкуренцією з боку ЗМІ та пошуком найкращого з боку споживача.

У зв'язку з вище згаданим, можна зробити висновок, що у XXI столітті в минуле відходить довгий та розлогий жанр. Наприклад, інтерв'ю, які тривають понад годину, аналітичні текстові та відеоматеріали. Це не означає, що такі медіапродукти повністю зникли з ринку, адже на них, все ж таки, є попит. Проте сучасні тенденції повільно, але впевнено їх витісняють. Це стосується медіапродуктів, які можна віднести до інформаційних жанрів. Якщо ж говорити про розважальні жанри, то ситуація дещо інша. Споживач не шукає малого хронометражу там, де він відпочиває. Через це розважальні програми на телебаченні чи в інтернеті мають високу популярність. Також вони не обмежені коротким хронометражем, чого не можна сказати про новини.

Попри те, що медіаринок розвивається, слід зауважити й про дефіцит якісного (як на думку споживача, так і за твердженнями критиків) продукту. Через те, що медіа багато уваги приділяють візуалізації, оперативності та стратегії утримання споживача, доволі часто втрачається якість – той критерій, якого можна не побачити неозброєним оком на фоні інших факторів.

Проблематика медійного ринку сьогодні є актуальною у суспільстві. Проводиться безліч дослідження на цю тематику. Серед вітчизняних та іноземних науковців, які займалися вивченням медіаринку в Україні, можна згадати найвідоміших: Р. Батра, П. Сміта, Д. Аакера, І. Ісаєнка, Є. Ромата, Г. Чукут, Дж. Бернета, В. Гнатушенко, Т. Андрущенко, В. Дем'янова, С. Моріарті, У. Лейна, Дж. Майерса, Дж. Рассела, Г. Почепцова тощо.

Важливим чинником у створенні медіапродукту є довіра споживача. Проблема недовіри до українських медіа слід віднести до списку найголовніших питань, які потребують найшвидшого вивчення та вирішення. Результати первинного аналізу медіаринку досить детально прописані в підручнику, розробленому Академією української преси «Медіаосвіта та медіаграмотність» (9). Зокрема, у матеріалах вказано, що традиційні масмедіа зазвичай встановлюють певні вимоги та надають гарантії щодо їхньої правдивості. В інтернеті ж такі гарантії мають більшу проблематику. Наприклад, коли автор ціленаправлено працюватиме над дезінформацією або ж виявиться фейком чи комп'ютерною програмою. У книзі зазначається, що традиційні масмедіа розв'язують проблему достовірності інформації завдяки залученню до своїх повідомлень фахівців, завданням яких є перевірка фактів. Сьогодні навіть існують окремі ЗМІ, які займаються цим питанням. А газуль з перевірки інформації називається фактчекінгом. Його виокремлюють в окремий жанр журналістики. Та залучити фахівців до перевірки повідомлень може собі дозволити порівняно невелика кількість медіа. Тому більшість ЗМІ користуються простішим способом як перевірки інформації, так і надання гарантії її достовірності споживачеві. Ця практика досить детально прописана в

стандартах журналістики – роботи із джерелами інформації. Тобто кожен матеріал має своє джерело, а споживач має можливість його перевірити. Тож таким чином тягар прийняття рішень щодо достовірності інформації та довіри значною мірою перекладається на самого споживача.

2.2. Поєднання двох жанрів у тележурналістиці.

Спецпроект «Світ очима харків'ян» - це телевізійний продукт, який поєднує два жанри тележурналістики. Йдеться про телевізійний новинний сюжет та авторську програму. Продукт має ознаки обох згаданих жанрів, значення яких розтлумачено у попередньому розділі.

«Світ очима харків'ян» – це цикл сюжетів про життя в умовах карантину за кордоном. Кожен із матеріалів має подібну структуру, яка спирається на основні принципи створення новинного телевізійного сюжету. Зокрема, хронометраж кожного із матеріалів коливається від 2 хвилин 56 секунд до 4 хвилин 21 секунди. Він зумовлений тенденціями сучасного перенасиченого інформацією медіапростору, часові межі матеріалу були встановлені до початку розробки проекту. Глядач не має відчувати втому під час перегляду, він не повинен сумувати або перемикати власну увагу. Тож кінцевий продукт має лише найголовнішу та найцікавішу інформацію, яку можна було оформити технічно.

Спецпроект було реалізовано на місцевому телебаченні – у випусках новин медіа групи «Об'єктив». Кожен із сюжетів мав підводку та структуру тексту, яку можна назвати інформаційною. Адже від подання інформації нерідко визначаються основи жанрової політики. Тому ці фактори можна віднести до жанру телевізійного новинного сюжету.

Також згаданий спецпроект має ознаки авторської програми. Адже йдеться, в першу чергу, про цілісний продукт, який складається із 11 телевізійних матеріалів. Усі сюжети поєднані між собою низкою чинників.

Зокрема, загальною тематикою – життям в умовах карантину за кордоном. Також обов'язковою умовою створення спецпроєкту була допомога людей, які раніше проживали у Харківському регіоні. Як вже згадувалось, кожен із сюжетів має подібну структуру. По-перше, це пов'язано із дотримання стандартів створення телевізійних новинних сюжетів. По-друге, чітко розроблена форма задала загальний темп для всього циклу матеріалів, що ще раз підкреслює їхню цілісність. Загалом спецпроєкт «Світ очима харків'ян» має окремий задум (створення циклу сюжетів про життя за кордоном під час пандемії коронавірусу за сприяння людей, які мають дещо спільне з цільовою аудиторією місцевого телебачення) та мету (проінформувати людей про ситуацію за кордоном під час впровадження карантинних обмежень, створити актуальний та цікавий медіапродукт на місцевому телебаченні).

Варто зазначити, що поєднання двох жанрів – розповсюджена тенденція у сучасному суспільстві. Таку стратегію часто використовують у постмодерністських напрямках.

Висновки до розділу:

Вивчення жанрів телевізійної журналістики залишається актуальним і до сьогодні. З приходом сучасних технологій з'являються й нові жанри. Фахівці засобів масової інформації поступово змінюють аспекти своєї роботи, орієнтуючись на сучасні можливості та примхи споживача, який, у свою чергу, змінює погляди та вподобання.

Спецпроєкт «Світ очима харків'ян» - це телепродукт, який уособлює в собі поєднання двох журналістських жанрів – телевізійного новинного сюжету та авторської програми. Попри розповсюджену тенденцію до створення чогось нового, поєднання раніше не поєднаних форм, течій, жанрів, це позитивно відзначилося на реалізації задуму. Все ж таки, для Харківського регіону така стратегія являється чимось маловивченим та не популяризованим, а новинки

часто мають пріоритет перед традиційно встановленими нормами подачі інформації.

РОЗДІЛ III. ОПИС ПРОЄКТУ

3.1. Основні характеристики.

Спецпроект «Світ очима харків'ян» - телевізійна програма, яка складається із низки телевізійних сюжетів про впровадження карантину за межами України. Усі матеріали пов'язує загальна тематика – обмеження, які ввели у зв'язку з пандемією коронавірусної інфекції COVID-19. У кожному із сюжетів представлено країну, уряд якої запровадив загальнонаціональний карантин задля протидії поширення хвороби. Жителів держави зобов'язали виконувати нововведення на законодавчому рівні. На прикладі саме цього проєкту реалізується вивчення та практика журналістського дослідження як самостійного профільного жанру.

Задля забезпечення подачі об'єктивної та достовірної інформації, всі факти щодо запровадження карантинних обмежень були перевірені шляхом моніторингу засобів масової інформації та офіційних джерел. У кожному із матеріалів були висвітлені лише головні обмеження та цікаві факти.

3.2 Структура телевізійних сюжетів.

Так званими «провідниками» в умови проживання кожної із держав є люди, які вийшли на зв'язок із журналістом-автором проєкту. Переважна частина зйомки відеоматеріалів проводиться «провідником», а інша частина автором та оператором – із використанням посилань на джерела інформації. Обов'язкова умова для людей, які розповідають про нововведення закордоном – у минулому проживання в межах Харкова або Харківської області. Посилаючись на пряму прив'язку спікерів до Харківщини й було створено назву спеціального телевізійного проєкту «Світ очима харків'ян». Така

стратегія була реалізована задля зацікавлення цільової аудиторії – людей, які проживають в данному регіоні.

У кожному із сюжетів розповідається про окрему країну (штат). Кожен із матеріалів доповнений стендапом журналіста – вербальним телерепортерським прийомом, характеризованим роботою журналіста безпосередньо в кадрі [3]. Низка сюжетів супроводжується музичною підтримкою.

3.2. Реалізація проєкту.

Для того, щоб створити телевізійний продукт, були залучені оператори МГ «Об’єктив», а також редактори та монтажери компанії. Зйомки проводилися на території Харкова, за технічної підтримки вище згаданої компанії.

Авторський проєкт успішно реалізований на харківському телебаченні. Зокрема, кожен із сюжетів був показаний в ефірі телеканалу «Сімон» - це телерадіокомпанія, заснована у 1992 році. Матеріали відзняті та змонтовані за підтримки медіа групи «Об’єктив» - новинної служби, яка транслюється на вищезгаданому телеканалі. Також спецпроєкт «Світ очима харків’ян» представлений на сайті МГ «Об’єктив», офіційному YouTube-каналі телерадіокомпанії та Facebook-сторінці.

Спецпроєкт «Світ очима харків’ян» реалізувався поступово. В середньому, раз або два рази на тиждень в новинах МГ «Об’єктив» на телеканалі «Сімон» виходив сюжет. У кожному із них розповідалося про одну із країн в умовах карантину. За таким же принципом матеріали розміщувалися на сайті служби новин та YouTube-каналі.

3.3. Контент спецпроєкту «Світ очима харків’ян».

Усього було опубліковано 11 сюжетів, залучено людей із 8 країн: Сполучених Штатів Америки, Ізраїлю, Нової Зеландії, Німеччини, Польщі, Богларії, Канади та Іспанії. Усі матеріали супроводжувала тематика карантину. Винятком є восьмий по хронології сюжет, у якому розповідалося про актуальні на той час протести в США. Та слід зазначити, що все це також відбувалося в умовах карантину.

3.4.1. Сполучені Штати Америки, Флорида

Перший випадок коронавірусної хвороби був підтверджений у штаті Вашингтон 21 січня 2020 року. [20]

13 березня 2020 року в Сполучених штатах Америки оголосили режим надзвичайної ситуації у зв'язку з поширенням коронавірусу. Тоді у країні зафіксували понад 5000 випадків COVID-19, а померли – більше сотні людей.

В залежності від штату, карантинні обмеження у державі мали різноплановий характер. У першому випуску спецпроєкту «Світ очима харків'ян» йдеться про Флориду – штат на південному сході США. Це третій за чисельністю штат. Станом на 2015 рік там проживали понад 20 мільйонів осіб. Одним із найбільших міст є Майамі. Саме там на момент зйомок перебувала Вікторія Мур – жінка, родом із Харкова. Вона погодилася розповісти про перебіг карантину станом на травень 2020 року.

Текстовий варіант телевізійного сюжету про США, штат Флорида:

«Артем Листопад, кореспондент:

Ми знаходимося у харківському саду Шевченка. Хоч в Україні діє заборона на прогулянки парками, потрапити сюди може кожен. Чого не скажеш про США, принаймні Майамі, штат Флорида. Там такі місця відпочинку загородили. Водночас у північній частині штату вже розпочали

роботу деякі кафе та ресторани. Детальніше про життя за кордоном в умовах карантину розповімо у спецпроекті медіа-групи “Об’єктив” – “Світ очима харків’ян”.

У минулому харків’янка, зараз мешканка США Вікторія Мур вже 2 місяці перебуває на карантині у Майамі. У штаті Флорида зараз працюють лише аптеки, продуктові магазини, СТО, каже дівчина. Непродовольчі магазини, перукарні та розваги – під заборобою.

Вікторія Мур, мешканка Майамі:

«В США были проблемы с туалетной бумагой. Сейчас, как вы видите, она есть. Но так, чтобы не было опять проблем с ней, написано, что на семью разрешено только один блок туалетной бумаги».

Однак де-не-де обмеження, все ж таки, почали пом’якшувати. На відміну від України, пересуватися штатом, та й взагалі Америкою, можна з легкістю, – розповідає Вікторія. Міський та міжміський транспорт не відміняли. Він працює у звичайному режимі. Єдина умова – наявність медичної маски. Однак громадський транспорт не користується популярністю в США. Більшість пересувається на своїх авто, таксі або пішки.

Вікторія Мур, мешканка Майамі:

«У нас все самолеты летают между городами, штатами, что я даже считаю это минусом, потому что у нас во Флориде не так много заболевших, по сравнению с другими штатами. У нас порядка 30 000 заболевших».

Наразі мешканці Майамі, вірогідно як і більшість українців, втомилися від карантину. Попри те, що вірус продовжує відправляти людей у труну, американці масово розпочали виходити на вулицю.

Вікторія Мур, мешканка Майамі:

«Когда только, 2 месяца назад, карантин начался – было очень мало людей на улице. Я бы сказала, практически никого. Но уже через недели 3 резко повысилось количество людей и машин на дорогах. Сейчас же на самом деле у нас на улице столько же машин, как и было до карантина и людей, примерно, столько же».

На допомогу громадянам США уряд спрямував значні суми. Зокрема, кожному, хто заробляє менше 50 000 доларів на рік виділяють 1200 доларів, – говорить Вікторія Мур. Існують й інші виплати малозабезпеченим сім'ям та безробітним. Крім того, за даними ЗМІ, виділено сотні мільярдів доларів кредитів та грантів для американських компаній.

Артем Листопад, кореспондент:

«За останніми даними, у Сполучених Штатах зареєстровано близько 1,3 підтверджених випадків COVID-19. А це третина від загального числа у світі».

3.4.2. Ізраїль

Перший випадок COVID-19 в Ізраїлі зареєстрували 21 лютого 2020 року. [21]. Карантин у цій країні став одним із найжорсткіших у світі. Погодилася розповісти про реалії його виконання Юлія – дівчина переїхала із Харкова до ізраїльського міста Тель-Авів. Вона працює у театрі, у зв'язку з чим дівчина провела карантин у вимушеній відпустці.

Текстовий варіант телевізійного сюжету про Ізраїль:

«Артем Листопад, кореспондент:

«Поки українські студенти та школярі продовжують дистанційне навчання, заклади освіти в Ізраїлі розпочали повноцінну роботу. Хоча передував

цьому жорсткий карантин. Понад місяць громадяни без особливих потреб не відходили від домівок більше ніж на 100 метрів. Детальніше про життя в Ізраїлі на карантині розповімо у спецпроекті «Світ очима харків'ян».

У минулому харків'янка, зараз – працівниця театру в Тель-Авіві Юлія вже два місяці у неоплачуваній відпустці. Донедавна дівчина, як й інші мешканці Ізраїлю, могла відходити від свого дому на більше ніж 100 метрів у декількох випадках.

Юлія, мешканка Ізраїлю:

«Если это выход к врачу, в поликлинику или за продуктами. Конечно, были случаи, когда люди выходили погулять. К морю, например. Они получали за это штраф – около 5 тысяч шекелей, по-моему. Умножьте на 7 – получится в гривне».

Жорсткий карантин дав результат, тож його розпочали поступово пом'якшувати. В Ізраїлі вже працюють торгівельні центри, непродовольчі магазини, спортивні зали, учні та студенти вийшли на заняття. А от заклади громадського харчування й дотепер готують їжу тільки на виніс, розповідає Юлія. До магазинів же утворюються довгі черги. І не через велику кількість людей, а через дотримання дистанції. Більше того, при вході до всіх закладів перевіряють температуру.

Юлія, мешканка Ізраїлю:

«Население Израиля достаточно уважительно относится к рекомендациям министерства здравоохранения. Сейчас, до сих пор, несмотря на то, что запрет сняли и выходит можно уже чуть дальше, людей на улицах не так много, как было».

Гуляти на морському узбережжі донедавна було не можна, а от займатися спортом – не заборонялось, розповідає Юлія. Міський та міжміський транспорт,

який під час жорстких обмежень працював у скороченому режимі, налагодив роботу. Та карантин все ж таки продовжується. Хоч для прогулянок відкрили парки, та за відсутність медичної маски у громадському місці залишається штраф – 200 шекелів, тобто 1500 гривень. Громадяни, які через карантин залишилися без роботи, мають змогу отримати фінансову допомогу від держави.

Юлія, мешканка Ізраїлю:

«Количество денег, которые они могут получить, варьируется от стажа, проработанного на этом месте, от образования, от зарплаты, которую он получал. От очень многих факторов. То есть, каждый человек, который подал на это пособие и получил разрешение, получает разную сумму. Но она не очень большая».

Артем Листопад, кореспондент:

«В Израїлі дійсно почала знижуватися захворюваність на коронавірус. За останню добу там підтвердили 23 випадки, тоді як у пік епідемії реєстрували по 700 випадків. Наразі кількість хворих там не перевищує 17 тисяч».

3.4.3. Сполучені Штати Америки, Нью-Йорк

Третім у циклі сюжетів спецпроєкту став матеріал про штат Нью-Йорк, який став епіцентром розповсюдження смертельно небезпечної хвороби. В американському місті з однойменною назвою зафіксували найбільше випадків коронавірусу на той час. Про специфіку проживання в таких умовах погодилася розказати Лідія Плішка – уродженка Харкова, журналістка, яка в минулому працювала на телеканалі «Сімон».

Текстовий варіант телевізійного сюжету про Сполучені Штати Америки, Нью-Йорк:

«Артем Листопад, кореспондент:

«Офіційно кількість хворих на коронавірус в місті Нью-Йорк вдесятеро перевищує чисельність інфікованих в Україні. Однак карантинні обмеження у штаті не жорсткіші, ніж у нашій державі. Навіть метрополітен закривають тільки на ніч. І не через епідемію, а через безхатків. Цікавості про життя у місті із чи не найбільшою кількістю інфікованих коронавірусом розповімо у спецпроекті “Світ очима харків’ян”.

Уродженка Харкова Лідія Плішка проживає у Сполучених Штатах Америки чотири роки. Наразі журналістка пише про життя в мегаполісі. Тож і нам вона повідомила декілька цікавих фактів. Зараз захворюваність на коронавірус у Нью-Йорку повільно, але спадає. На відміну від України, у містах та між штатами громадський транспорт курсує. А от цілодобове метро у місті вперше в історії частково закрили – з першої ночі до п’ятої ранку.

Лідія Плішка, мешканка Нью-Йорка:

«Потому что возникла очень большая проблема с бездомными. Они просто стали селиться в метро, потому что людей мало, никто за этим не следит. Очень много людей жаловались, что они не могут найти нормальный вагон, где бы кто-то не лежал и не издавал неприятные запахи».

Наразі людей та автівок на вулицях Нью-Йорка небагато. Кафе та ресторани готують їжу на виніс. Працюють магазини першої необхідності, себто супермаркети, аптеки. Та навіть будівельні й деякі непродовольчі магазини. Хоча температуру при вході до приміщень не перевіряють. А парки для відвідувачів відкриті. Більше того, людей без медичної маски у громадському місці навряд чи оштрафують, говорить Лідія. Хіба що до магазинів не пустять.

Лідія Плішка, мешканка Нью-Йорка:

«Нарушение социального дистанцирования это называется. То есть, нет штрафов за неношение маски, есть штраф, например, если вас пятеро человек и вы пошли делать шашлыки в городской парк».

Місто поважає своїх героїв, розповідає Лідія. Тож мешканці започаткували таку традицію: кожного дня о сьомій вечора ньюйоркці виходять на балкони, хтось у цей час знаходиться на вулиці. Та всі вони стоячи аплодують медикам.

Лідія Плішка, мешканка Нью-Йорка:

«Очень здорово, когда люди стараются и друг друга поддержать, и поддержать тех людей, которые на передовой. Я общалась с нашими медиками и они говорят, что для них это очень важно и очень приятно. Очень много волонтеров, кстати, помогают медикам. Развозят им еду».

А на парканах міста з'явилися ось такі написи зі словами подяки лікарям.

Артем Листопад, кореспондент:

«У Нью-Йорку наразі підтверджено близько 190 тисяч випадків COVID-19, а загальна чисельність хворих у США складає майже 1,5 мільйона людей. Від інфекції померли вже майже 90 тисяч осіб».

3.4.4. Нова Зеландія

Перший випадок коронавірусу в Новій Зеландії був зареєстрований 28 лютого 2020 року. Тоді хворобу виявили у 60-річної жінки. Вона повернулася з Ірану. Зробила три тести і перші два були негативними, а третій виявився позитивним. Тоді Нова Зеландія стала 48-ю державою, у якій зареєстрували цю COVID-19. [17] Того ж дня, 28 лютого, уряд розширив обмеження на подорожі. Зокрема, заборонили приймати людей, які приїхали з Ірану. [18]

Погодилася розповісти про ситуацію в країні Катерина Несмелова. Із Харкова жінка переїхала до острівної країни у вересні 2014 року.

Текстовий варіант телевізійного сюжету про Нову Зеландію:

«Артем Листопад, кореспондент:

«Нова Зеландія уникла найгіршого, але повинна продовжувати боротися із вірусом» – заявила прем'єрка острівної країни. У державі ввели жорсткі карантинні обмеження. Чи допомогли вони у боротьбі із COVID-19 – розповімо у спецпроекті «Світ очима харків'ян»

У вересні 2014-го харків'янка Катерина Несмелова разом із родиною переїхала до Нової Зеландії. Тож пандемію коронавірусу жінка зустріла в острівній країні. Вже наприкінці березня влада Нової Зеландії ввела жорсткі обмеження на рівні Ізраїлю та Індії.

Катерина Несмелова, мешканка Нової Зеландії:

«Не можна було нікуди ходити. Ти повинен був жити виключно в межах своєї бульбашки. Найнеобхідніше працювало. Тільки супермаркети, заправочні станції тощо. Навіть прогулянки до сусіднього району були заборонені».

Та вже наприкінці квітня влада послабила карантин з четвертого до третього рівня, розповідає Катерина. Відкрили школи для учнів, чий батьки являються стратегічними працівниками. Пожвавився бізнес – ресторани стали готувати їжу на виніс. Люди почали повертатися на свої робочі місця. Але, за словами мешканки Нової Зеландії, деякі обмеження залишили в силі. Наприклад, не стали відкривати ринки та непродовольчі магазини.

Катерина Несмелова, мешканка Нової Зеландії

«Як ви бачите, люди тут вже майже гадають, що зараз другий рівень. Тому вони розслабилися, навіть купуються. Отак от».

Нещодавно влада Нової Зеландії прийняла чергове рішення – послабити карантин до другого рівня. Громадяни майже повернулися до звичного життя, каже Катерина. Громадський транспорт розпочав курсувати для всіх громадян, а не тільки для представників стратегічних професій. Людям дали свободу на пересування, хоча раніше за такі порушення дійсно штрафували, зазначає жінка.

Катерина Несмелова, мешканка Нової Зеландії

«Тут, наприклад, дуже багато серферів. На 4 рівні не можна було серфити взагалі. І одна людина 200 кілометрів проїхала на байку для того щоб посерфити. Там її спіймала поліція і оштрафувала. Такий був дуже кумедний випадок».

Наразі кафе та ресторани розпочали повноцінну роботу, але за умови регулювання кількості відвідувачів. На пляжах знову можна купатися, однак роблять це не всі, бо прохолодно, розповідає Катерина. У Новій Зеландії вже пізня осінь – через два тижні очікують зиму. Масковий режим рекомендований, але не обов'язковий.

Катерина Несмелова, мешканка Нової Зеландії

«Що мені дуже сподобалося, що якщо десь є якісь люди, які не можуть піти кудись чи вони є в групі ризику, то є об'яви, що якщо у вас є якісь проблеми – ми вам привеземо їжу, тільки скажіть».

Людям, які залишилися через карантин без заробітку, держава фінансово допомагає. Платять від 290 до 590 новозеландських доларів на тиждень, повідомляють місцеві ЗМІ. Тоді як мінімальна зарплатня в країні складає близько 2500 новозеландських доларів в місяць. Як зазначає Катерина, існує також підтримка для бізнесу.

Артем Листопад, кореспондент:

«Нова Зеландія на фінальній прямій боротьби із коронавірусом, стверджують місцеві урядовці. За минулу добу там не підтвердили жодного випадку захворювання. А всього у країні зареєстрували понад тисячу хворих на COVID-19. Від вірусу померла 21 людина».

3.4.5. Німеччина

У Німеччині перший випадок коронавірусної інфекції підтвердили 27 січня 2020 року в Баварії – регіоні, який розташований у південно-східній частині країни. Зазначається, що більшість випадків інфекції у січні та на початку лютого походили зі штаб-квартири виробника автомобільних запчастин на цій території. (14)

Саме в Баварії проживає герой сюжету про Німеччину, журналіст із Харкова Євген Кудряц, який також пов'язаний із телеканалом «Сімон».

Текстовий варіант телевізійного сюжету про Німеччину:

Артем Листопад, кореспондент:

«Країна якісних доріг Німеччина поступово послаблює карантин. На деяких землях вже розпочали роботу кінотеатри, а десь – заборонили всі масові заходи до кінця літа. Як живеться людям на карантині у країні, яка має одну із найсильніших економік світу – розповімо у спецпроекті «Світ очима харків'ян».

До 1997 року журналіст Євген Кудряц працював у Харкові. Згодом чоловік переїхав до Аугсбургу – німецького міста в Баварії, де проживає і зараз.

Євген Кудряц, мешканець Німеччини:

«Моя журналистская деятельность была косвенно связана с вашим

каналом Simon. И одно из моих первых интервью было с телеведущей Натальей Семенихиной, которая работала на вашем телеканале».

Карантинні обмеження в Німеччині залежать від регіону. У Баварії ж зафіксували найбільше випадків коронавірусу – майже 50 тисяч. Тому масові заходи тут скасували аж до кінця літа. Однак деякі обмеження все ж таки послаблюють, розповідає Євген. Зокрема відновили роботу перукарні, салони краси, непродовольчі магазини, невеличкі ресторани із обмеженою кількістю відвідувачів. Студенти вийшли на навчання. Однак лише наприкінці квітня ввели обов'язковий масковий режим для відвідувань магазинів чи громадського транспорту.

Євген Кудряц, мешканець Німеччини:

«За нарушение масочного режима предусмотрен штраф в размере 50 евро. Но я хочу сказать, что я недавно ехал на трамвае и видел, как в трамвай зашел мужчина без маски. В принципе, контроль там невозможен, потому что нельзя приставить в каждый трамвай человека».

Німці, яких через карантин скоротили, мають змогу отримати виплати по безробіттю – це 60% окладу. Фрілансери ж мали змогу оформити компенсацію від держави – від 9 до 15 тисяч євро на три місяці, стверджує Євген. Попри це, німці організували не одну акцію протесту через карантин.

Євген Кудряц, мешканець Німеччини:

«Мне кажется, что их страхи и недовольства преувеличены, потому что здесь, в отличие от других стран, не было никаких специальных пропусков. Я за это время ни разу не встретил ни одного полицейского. Так что режим очень такой мягкий».

Артем Листопад, кореспондент:

«Німеччина на 7 місці за кількістю випадків COVID-19 у світі. Цю недугу там підхопили понад 180 тисяч людей, а померли більше 8 тисяч»

3.4.6. Польща

2 березня 2020 року у Польщі ввели в дію «спеціальний коронавірусний закон», який дозволяв використовувати адміністративні, бюджетні та епідеміологічні засоби у боротьбі з поширенням COVID-19.[11] А вже 4 березня зареєстрували перший випадок цієї хвороби в межах країни. Занедужав 66-річний чоловік, який напередодні повернувся з Німеччини. [16]

«Пощастило» за місяць до пандемії переїхати до Польщі двом харків'янам – Марині Яценко та Івану Сидоренку. Вони й розповіли про те, які заходи впроваджувались у державі, аби подолати вірусну інфекцію.

Текстовий варіант телевізійного сюжету про Польщу:

Артем Листопад, кореспондент:

«Після досить жорсткого карантину, зокрема, коли не можна було покидати домівок без належної потреби, у Польщі скасували низку обмежень. Навіть дозволили не одягати маски у людних місцях за умови дотримання дистанції. Ми зв'язалися із харків'янами, які за місяць до пандемії переїхали до Польщі. І ось що вони нам розповіли».

Марина Яценко та Іван Сидоренко, мешканці Польщі:

«Сейчас город живет уже практически нормально, почти все работает. А вот совсем недавно открылись детские площадки, открылись спортивные площадки под открытым небом. Пляжи открылись».

Статистика хворих на коронавірус у Польщі майже не відрізняється від української – зараз там понад 24 тисячі підтверджених випадків і щодня їхня кількість зростає на кілька сотень. Однак деякі карантинні обмеження наші західні сусіди знімають швидше. Низка таких ініціатив набрала чинності з 30 травня. Зокрема, дозволили масові зібрання і концерти на свіжому повітрі, якщо людей не набереться більше ніж півтори сотні.

Марина Яценко та Іван Сидоренко, мешканці Польщі:

«Городской транспорт никто не останавливал. Он работал и работает. Единственное ограничение по количеству людей в салоне. Например, в трамваях это решили так – в шахматном порядке. На сиденьях повесили таблички с просьбой не занимать это место. Как ни удивительно, при видимом отсутствии контроля, люди все-таки придерживаются этих рекомендаций».

У Польщі вже працюють ресторани, торговельні центри, ринки, непродовольчі магазини. Уряд відмінив заборону на обмежену кількість людей у приміщеннях, знову ж таки, за умови дотримання дистанції. По містах, зокрема у Гданську де мешкає подружжя, розташовані мобільні палатки, де можна зробити тест на коронавірус.

Марина Яценко та Іван Сидоренко, мешканці Польщі:

«Для 1-3 классов школы недавно открылись, но в режиме, скорее, не обучения, а просто чтобы было куда детей деть. Они там играют просто, занятий нет. Это сделано чисто для родителей».

Щоб врятувати бізнес під час пандемії, уряд розробив спеціальний «антикризовий щит» – це низка заходів з підтримки працівників, роботодавців і самозайнятих. На його реалізацію виділили понад 210 мільярдів злотих. А ось за порушення карантину в Польщі запровадили значні штрафи – до 30 тисяч

злотих. Це було під час найжорсткіших обмежень, коли без особливої потреби громадянам забороняли покидати власні домівки.

Марина Яценко та Іван Сидоренко, мешканці Польщі:

«Штрафы, в принципе, выписывают, но достаточно редко. Если полиция останавливает – она делает замечание, ты нормально реагируешь и на замечании все и заканчивается. Если начинаются споры, какие-то попытки что-то доказать – есть штрафы».

Вже з 6 червня уряд Польщі обіцяє відновити роботу кінотеатрів, басейнів, фітнес-клубів, ігрових кімнат та парків розваг. Також запрацюють мають сауни, солярії та салони краси».

3.4.7. Болгарія

5 березня 2020 року у Болгарії створили національний антикризовий штаб. Головним завданням його була боротьба із коронавірусною інфекцією. А вже через декілька днів, 8 березня, у країні зафіксували одразу два випадки коронавірусної хвороби – у чоловіка середнього віку та пенсіонерки.

Уряд Болгарії запровадив так званий механізм «40/60». Це коли держава покриває 60% заробітку працівників, що дозволило не звільняти людей під час карантину. Також тамтешні депутати на черговому засіданні відмовили від власних зарплат до закінчення надзвичайного стану. Адже грошей на боротьбу з коронавірусом у країні не вистачало.

Про особливості життя в Болгарії під час пандемії розказав Дмитро Владов – колишній харків'янин.

Текстовий варіант телевізійного сюжету про Болгарію:

Дмитро Владов, мешканець Болгарії:

«Хочу поділитися с вами впечатлениями о карантине, связанным с эпидемией коронавируса в Болгарии».

Колишній харків'янин Дмитро Владов вже понад 20 років проживає у столиці Болгарії – Софії.

Дмитро Владов, мешканець Болгарії:

«В первый день карантина была легкая паника. С прилавков магазинов исчезла туалетная бумага, крупы, макаронные изделия, но уже на следующий день все появилось опять».

Болгарія вводила карантин поступово, каже Дмитро. В пік розповсюдження хвороби влада частково заблокувала найбільші міста країни – людям заборонили виїжджати звідти на власних авто без належної причини. Автобусне та залізничне сполучення не зупиняли. А от прогулянки містянам заборонили. Ситуацію із померлими від коронавірусу в Болгарії Дмитро коментує так.

Дмитро Владов, мешканець Болгарії:

«Докторов заставляли писать в отчетах, что умер от коронавируса, чтобы была статистика. А почему так случилось, по моему личному мнению. Европейский Союз объявил, что выделяет Болгарии 1,5 млрд евро на борьбу с коронавирусом».

Штрафи для порушників карантину у Болгарії сягали до 2500 тисяч євро, розповідає Дмитро. У пік розповсюдження вірусу в країні ввели надзвичайний стан, а місцеві високопосадовці відмовилися від зарплатні. За даними ЗМІ, парламентарі віддали свій заробіток та інших чиновників до бюджету Міністерства охорони здоров'я.

Дмитро Владов, мешканець Болгарії:

«В сравнении с другими, более богатыми странами, меры в Болгарии были не очень, так скажем, серьезными. Не очень просто было получить даже эти льготные кредиты. Никакой раздачи денег на колпак, как в Штатах или других странах, в Болгарии не было».

Наразі у Болгарії залишилось небагато обмежень. Мешканці зобов'язані відвідувати всі заклади у масках. Стадіони наповнюють на третину, а в театрах людей розміщують через 2 крісла. Країна зняла заборону на в'їзд для відвідувачів із Євросоюзу. Однак ті, хто прибув до країни, зобов'язані самоізолюватись на 14 днів. Вже 15 червня уряд планує зняти всі обмеження.

Артем Листопад, кореспондент:

«Всього у Болгарії зареєстрували понад 2500 тисячі хворих на COVID-19, померли – 147 осіб. За останню добу там підтвердили 24 нових випадки».

3.4.8. Сполучені Штати Америки, Нью-Йорк, протести

Восьмим сюжетом програми «Світ очима харків'ян» став третій матеріал про США. Тоді у Сполучених Штатах розгорілися протести через вбивство Джорджа Флойда, які переросли у мародерство. [12] Вони торкнулися й Нью-Йорка, який зовсім недавно мав статус епіцентру розповсюдження коронавірусної інфекції. Тому ми зв'язалися із журналісткою Лідією Плашкою, яка вже брала участь у зйомках нашого сюжету про карантин.

Масові протести часто супроводжувалися сутичками між правоохоронцями та мітингувальниками. Лише за перші два тижні заворушень загинули 19 людей. [15]

Текстовий варіант телевізійного сюжету про масові заворушення під час карантину у Сполучених Штатах Америки:

«25 травня батько двох доньок Джордж Флойд розплатився фальшивою купюрою, коли купував у магазині цигарки. За це чоловіка й затримали поліцейські. Його повалили на землю та придавили шию коліном. Чоловік щонайменше 16 разів за 5 хвилин сказав, що не може дихати. Йому було 46 і він декілька років тому вийшов із в'язниці.

Наступного дня сотні людей вийшли до перехрестя, де загинув Флойд. Тоді й почалися перші сутички із поліцією. За дві доби вночі протестувальники оточили поліцейський відділок, де працювали ті, хто брав участь у затриманні Флойда. Згодом будівлю підпалили.

З цього й почалися масові протести в Міннесоті, які поширилися й по інших штатах Америки. Мітингувальників можна розподілити на три групи, розповідає Лідія Плішка – журналістка з Харкова, яка зараз проживає у Нью-Йорку. Ті, хто виходять на мирні акції вдень. Ті, хто влаштовують погроми, побиття та пожежі на вулицях – зазвичай ввечері чи вночі. А також ті, хто під шум протесту просто грабують магазини.

Лідія Плішка, журналістка:

«Есть определенные люди, которые выходят на дневные протесты. Абсолютно нормальные протестующие, с плакатами, мирные. Они ходят маршем. Есть определенные организации, которые считают, что мирные протесты уже не действуют и нужно переходить к насилию».

Є дві основні причини протестів: свавілля поліції і расова нерівність. Це хаотичні демонстрації, коли люди самоорганізуються, йдуть колонами та вимагають справедливості.

Вигукують гасла: «Ми хочемо справедливості зараз», «Не стріляйте». Підіймають руки. Мовляв, копи, не стріляйте, бо протест, передусім, проти брутальності поліції. Те, проти чого вийшли люди. Бачимо є дуже багато різних людей. Тобто білі, афроамериканці, латиноамериканці, азіати.

Артем Листопад, кореспондент:

«Смерть від рук поліцейських у США не перша. Наприклад, у 2014 році подібним чином загинув Ерік Гарнер – його також задушив коп, якого потім визнали невинним. Однак інцидент із Флойдом став тригером і люди вийшли на протести».

Протестувальник:

«Я борюся за те, щоб усі мали рівні можливості. Я борюся за те, щоб усі відчували – їх люблять і приймають. Я борюся за те, щоб усі об'єдналися і щоб до усіх ставилися як до єдиної раси – людської раси».

Попри те, що протести в багатьох містах були переважно мирними, медіа частіше повідомляли про випадки насильства або мародерства. За час акцій заарештували більше 40 журналістів та скоїли майже 200 нападів на працівників ЗМІ. Наймасовіші протести відбувалися у штатах Міннесота та Нью-Йорк. Там ввели комендантську годину.

Лідія Плішка, журналістка:

«В это время только люди, которые должны выходить на работу, имеют право находиться на улице. Я, если честно, не вижу, чтобы его жестко соблюдали. Во всяком случае, машины ездят под окнами. Людей, конечно, меньше. Мы после 8 стараемся не выходить».

Наразі хвиля мародерства спадає, говорить Лідія. США потроху оговтуються від масових заворушень, вже скасували комендантську годину. Також у Конгресі оприлюднили законопроект, який передбачає обмеження на застосування сили копами у США. А міськрада Міннеаполіса офіційно оголосила намір розпустити поліцейські відділки. Копів можуть замінити так звані загони самооборони.

Лідія Плішка, журналістка:

Протести почалися ще в Миннесоте, когда можно было оградить Нью-Йорк от того, во что его превратили. Но сейчас все спокойно, и я надеюсь, что полиция сможет удержать все в своих руках.

Однак акції проти свавілля поліції вже розпочалися у Європі».

3.4.9. Канада

Коронавірус почав поширюватися територією Канади ще в січні 2020 року. Перший випадок зареєстрували 25 числа – захворів 50-річний чоловік. Він повернувся до Торонто із Уханя. [13]

Та карантинні обмеження, які згодом ввели в державі, відрізнялися від звичних нам заборон. Наприклад, ходити без масок було можна. Заборонялося недотримання дистанції. Про всі ці особливості розповів блогер Олексій Степаненко. Раніше чоловік проживав у Харкові.

Текстовий варіант телевізійного сюжету про Канаду:

«Артем Листопад, кореспондент:

«З першого дня карантину і до сьогодні в Канаді жодного разу не вводили

обов'язковий масковий режим. Однак надважливим у пік розповсюдження коронавірусу було дотримання дистанції».

Олексій Степаненко, мешканець Канади:

«Оштрафовали сына, работника нашего, за то, что они ехали одной компанией в одной машине. То есть, не была соблюдена дистанция».

Артем Листопад, кореспондент:

«Наразі дистанцію між людьми поліція майже не контролює. От тільки до магазину можуть не пустити, якщо той буде переповнений».

Коли канадці забили на сполох, запровадили карантинні обмеження, які не дуже відрізнялися від загальноприйнятих у світі. Працювало найнеобхідніше, а заклади харчування – на виніс. Міський транспорт не зупиняли, а навпаки – автобуси на цей час зробили безкоштовними, розповідає Олексій Степаненко. Чоловік родом із Харкова і вже рік як проживає у Канаді. Там займається блогерством – розповідає про життя у цій країні.

Олексій Степаненко, мешканець Канади:

«Ограничений никаких в автобусах нет. Не было такого, чтобы кого-то или не пускали, или какие-то маски нужны были или что-то еще – такого нет. Единственное что – водитель себя оградил лентой и все заходили через задние, средние двери».

Із 1 червня у Канаді відкрилися школи для молодших учнів та дитсадки. Там, розповідає Олексій, дотримуються вимог. Обов'язкова дезінфекція, часте миття рук, дистанція, невелика завантаженість – усе це стало нормою для сучасних закладів. А от старшокласники разом із студентами навчаються онлайн. Канадський уряд спрямував значні кошти на допомогу громадянам. По

2 тисячі канадських доларів щомісяця отримують ті, хто втратив роботу через карантин. Якщо ж людина захворіла на коронавірус, її лікують безкоштовно, але одноразово перераховують близько 5 тисяч канадських доларів, говорить Олексій.

Олексій Степаненко, мешканець Канади:

«Паралельно с этим ввели скидку. Если вы арендуете жилье – 500 долларов скидки. Плюс ввели отсрочку на моргич – это на кредит на жилье в банке. В какой-то период вы можете его не платить».

Канада посідає 17 сходинку у світі за кількістю хворих на коронавірус. Там підтвердили майже 100 тисяч випадків цієї хвороби. Число померлих перевищує 8 тисяч. Хвороба швидко розпочала прогресувати у квітні та травні, однак сьогодні динаміка йде на спад.

Олексій Степаненко, мешканець Канади:

«Ждем восстановления, чтоб уже все восстановилось, чтобы все было хорошо. Всем приветы, не болейте. Те, кто болеет – выздоравливайте. Всем хорошего, привет вам из Канады, всего самого хорошего».

3.4.10. Іспанія

Першим хворим на коронавірус в Іспанії став турист із Німеччини. Випадок зареєстрували 31 січня 2020 року. А вже 10 березня кількість хворих зросла до 1200 людей. Померли 26 осіб. Тоді Іспанія вийшла на друге місце у Європі після Італії у рейтингу держав із найбільшою кількістю хворих на коронавірус. Як і в інших країнах, уряд Іспанії запровадив карантин. Чи відрізнявся він від звичних нам заборон і обмежень – розповіла Ольга Полоїнкіна. Вона застала пандемію на третьому році життя в Іспанії. Туди її

родина переїхала із Харкова – через роботу голови сім'ї. Про це йшлося в 10 випуску спецпроєкту «Світ очима харків'ян».

Текстовий варіант телевізійного сюжету про Іспанію:

«Спалах коронавірусу було зафіксовано в Іспанії ще наприкінці лютого, проте до рішучих дій уряд перейшов лише 12 березня, коли кількість пацієнтів з COVID-19 перевищила 3 тисячі. За прикладом сусідньої Італії 14 березня Іспанія оголосила режим надзвичайної ситуації. Було запроваджено карантин на два тижні. Людей випускали на вулицю тільки до продуктових магазинів, аптек, лікарень, на роботу чи по інших невідкладних справах. І ще – вигул песиків.

Ольга Половінкіна, мешканка Іспанії:

«На первой фазе если ты шел в магазин, который не ближайший к тебе, тебе могли выписать штраф в размере 600 евро. Повторно – это уже 1200 и так далее».

Ольга Половінкіна застала пандемію на третьому році життя в Іспанії. Туди її родина переїхала із Харкова – через роботу голови сім'ї.

Ольга Половінкіна, мешканка Іспанії:

«Для испанцев было тяжело находиться в условиях карантина, потому что они все привыкли поутру выходить в бар: пить кофе, кушать круассан или хамон. Поэтому как только открылись кафе, постоянные посетители просто ринулись толпой в них».

У світі лише у п'яти країнах зареєстрували більше підтверджених випадків коронавірусу, ніж в Іспанії, де зафіксовано майже 250 тисяч хворих. Епідемія призвела до смерті понад 27 тисяч людей. Тому сьогодні карантин в Іспанії жорсткіший, ніж у більшості країн, але його все одно послаблюють.

Ольга Половінкіна, мешканка Іспанії:

«Вот имеем такой вид. На лавочках сидеть нельзя, а, как видите, в кафе – можно. Сейчас, на второй фазе, открыты все супермаркеты, открываются торговые центры, наполняемость не более 40 %. Открыты кафе. Можно с наполняемостью 50% и, по-моему, сейчас уже можно 30% внутри».

У ЗМІ поширювалася інформація про рекордне безробіття в Іспанії через карантин. Такі громадяни можуть отримати фінансову допомогу від держави. Ольга запевняє, що зробити це непросто.

Ольга Половінкіна, мешканка Іспанії:

«Было обещано достаточно много, но, как правило, мало кто что-либо получил – очень много условий. Людей отправляли просто на, скажем так, в отпуск с сохранением зарплаты около 70%».

Наразі людям дозволили прогулянки, почали відкриватися об'єкти торгівлі – за умови дотримання карантинних обмежень. Можна навіть побачити людей, які гуляють на пляжах. У спалах епідемії громадський транспорт почав курсувати за скороченим графіком – випускали від 30% до 50% загального складу. Зараз їздить 80% міського транспорту.

Артем Листопад, кореспондент:

«Испания вже відкрила кордони для громадян Євросоюзу, але вони мають пройти двотижневу самоізоляцію. А з початку липня уряд пообіцяв скасувати цю умову та приймати туристів і з інших держав».

3.4.11. Ізраїль, повторний карантин

Завершальним сюжетом спецпроєкту «Світ очима харків'ян» став другий сюжет про Ізраїль – першу країну, яка повторно запровадила жорсткий

карантин через другу хвилю коронавірусу. Це сталося 18 вересня 2020 року. Однак варто зазначити, що йдеться саме про суворий карантин. Адже більшість обмежень протягом усього періоду в країні не знімали. Наприклад, на момент підготовки сюжету театри так і не відчинили. Тому Юлія – героїня минулого сюжету, була змушена змінити роботу. Сюжет опублікували у вересні, тоді як основна частина програми була знята наприкінці весни – на початку літа 2020 року.

Текстовий варіант телевізійного сюжету про Ізраїль:

«Артем Листопад, кореспондент:

«Загалом в Україні підтвердили понад 17 тисяч випадків коронавірусу. В Ізраїлі – приблизно на 10 тисяч більше. Однак карантинні обмеження в обох державах кардинально відрізняються. Поки українці без паніки та масок ходять заповненими вулицями, ізраїльтянам знову заборонили вільно пересуватися».

Через збільшення випадків коронавірусу до 11 жовтня в Ізраїлі діятиме жорсткий карантин. Про це повідомили у тамтешньому міністерстві охорони здоров'я. А це означає, що для місцевих знову ввели заборону на вільне пересування. У місті Тель-Авів мешкає Юлія – у минулому харків'янка. Дівчина погодилася розповісти про особливості повторного загальнонаціонального карантину.

Юлія, мешканка Ізраїлю:

«Мы сидим дома, не отходим дальше чем на 500 метров от своих жилищ, кроме как за продуктами или к врачу. И все. И это очень грустно».

Загалом ввели низку обмежень. Наприклад, забороняється робота кафе, ресторанів, торгівельних центрів. Обмеження стосуються і приватного та

громадського транспорту. Його не зупинили, але визначили максимальну кількість пасажирів. Забороняють навіть ходити в гості. Із 18 до 20 вересня в Ізраїлі відзначали єврейський Новий рік. У Тель-Авіві, каже Юлія, масових гулянь не було.

Юлія, мешканка Ізраїлю:

«Повлиял ли карантин на празднование Нового года? Конечно. Потому что мы не можем отпраздновать в кругу семьи. Мы не можем поехать в другой город к родственникам. И все праздники этого месяца будут проходить по Skype».

Загалом період карантину припадає на велику кількість релігійних свят, які є дуже важливими для єврейського населення. Звісно, влада ввела правила для тих, хто молитиметься в ці дні. Однак чи будуть вони виконуватися – незрозуміло, говорить Юлія. В якості прикладу можна взяти ось це відео. На кадрах видно масове скупчення людей біля синагоги, куди прийшли помолитися мешканці Хайфи – третього за величиною ізраїльського міста. Ситуація в країні досить неоднозначна, запевняє Юлія. Адже є світські міста, є релігійні і змішані. І в кожному населеному пункті фактично дотримуватись карантину можуть по-різному.

Юлія, мешканка Ізраїлю

«Есть религиозные города, есть религиозные люди, которые выходят на молитву и они могут отдалиться даже больше чем на 500 метров. А также есть огромное количество протестующих. Вопрос: как реагируют люди на ужесточение карантина? Они выходят на митинги, потому что митинги разрешены».

Також прикладом цього є майже безлюдна набережна у Тель-Авіві та узбережжя в місті Бат-Ям, де люди продовжують відпочивати, попри

зауваження поліції. У цих місцях, згідно з правилами карантину, можна лише займатися спортом. Деякі обмеження, які ввели ще навесні, продовжували діяти весь цей час. Наприклад, театри й досі не починали працювати. Тому низці людей довелося шукати іншу роботу. За інформацією з відкритих джерел, Ізраїль став першою розвиненою країною, яка повторно ввела загальнонаціональний карантин».

Висновки до розділу:

За час реалізації проєкту було проаналізовано велику кількість інформації на порталах ЗМІ та офіційних веб-сайтах державних відомств. Реалізація задуму потребувала багато фізичних та інтелектуальних зусиль, а також використання журналістських навичок. Варто зазначити, що фінальна версія продукту співпала з розробленим заздалегідь планом.

Спецпроєкт «Світ очима харків'ян» став лише частиною інформаційного простору Харківського регіону. Але цю частину можна назвати унікальною, адже для регіону ця програма перетворилася в ексклюзив, який, на регіональному рівні, не був повторений в інших ЗМІ Харківщини.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

В умовах карантинних обмежень, викликаних загрозою коронавірусної інфекції, умови праці журналіста модефікувалися. Але потреба в інформації залишилася, тож працівники ЗМІ були вимушені розвивати власні навички – навчатися працювати в нових реаліях та висвітлювати раніше невідомі тематики.

У ході дослідження було створено спеціальний телевізійний проєкт про життя в умовах карантинних обмежень за кордоном. Важливо зауважити, що цьому передувала розробка плану даного телепродукту. Тому багато сил було залучено на пошук інформації про ситуацію за кордоном. Зокрема, акцентувалась увага на сайтах державних органів влади та офіційних сторінках держслужбовців у соцмережах. Також аналітика велась щодо публікацій як іноземних ЗМІ, так і вітчизняних. Але таку інформацію потрібно було перевіряти. Варто зазначити, що спікер кожного сюжету фактично підтверджував знайдені у ЗМІ матеріали щодо карантину. Але й були тези, перевірити які було неможливо. Це, зазвичай, стосувалося окремих ситуацій із життя українців, що перебували за кордоном. Тому інформацію щодо кожної із держав було необхідно систематизувати та вивчати.

Карантинні заборони торкнулися усіх сфер життя та представників найрізноманітніших професій. Навіть якщо працювати було дозволено, наслідки карантинної кризи відчували багато українців. Не стали винятком і журналісти. Попри те, що законодавством визначені чіткі межі роботи працівників ЗМІ, зокрема в умовах надзвичайних ситуацій, часто кореспондентів телебачення, газет, сайтів спіткала невдача при спробах віднайти інформацію так би мовити «в полі». Тобто безпосередньо на місці події. Наприклад, потрапити до судів на відкриті засідання могли не всі журналісти. Адже деякі установи правосуддя вводили власні обмеження і

недопускали журналістів на засідання, мотивуючи свої дії загальнонаціональним карантинном, прирівнюючи права фахівців ЗМІ до прав пересічних громадян. Однак реалізації спецпроєкту «Світ очима харків'ян» така доля не торкнулася. Перепон у пошуку інформації не було.

Спецпроєкт «Світ очима харків'ян» був реалізованим на харківському місцевому телебаченні, а саме на телеканалі «Сімон» у службі новин «Медіа група «Об'єктив». Слід зауважити, що цільовою аудиторією цього ЗМІ являються люди переважно старшого віку. Ця теза актуальна, якщо говорити про телебачення. Але мовлення реалізується ще й на платформах YouTube та Facebook, а також на офіційному сайті медіакомпанії. Із цього можна зробити висновок, що загальна аудиторія місцевого ЗМІ – не тільки люди старшого віку, а й середнього та навіть молодого. Адже новини, які транслюються онлайн, не розраховані лише на одну верству населення. Їх можна назвати універсальними через різноманітність поданих матеріалів.

Цикл новинних сюжетів створювався за технічної підтримки медіа групи «Об'єктив». Тобто допомагали реалізувати цей медіапродукт оператори компанії, монтажери та редактори. Враховуючи те, що кожен із сюжетів – це, по суті, розповідь про карантин в окремій державі, локації зйомок у Харкові підбиралися асоціативно, враховуючи символіку та особливості держави й способу подачі матеріалів. Спецпроєкт «Світ очима харків'ян» хоч і був створений за попередньої розробки плану роботи, але й ході підготовки матеріалів мали місце експериментальні додатки, особливості, які були додані до медіапродукту згодом, не передбачені загальним планом.

Підсумовуючи, можна дійти висновків, що гіпотеза, розроблена до початку написання роботи, підтвердилася, оскільки життя за кордоном в умовах карантинних обмежень дійсно відрізняється від ситуації в Україні. Кожна держава вводила подібні за своїм характером заборони. Адже мета загальна – завадити розповсюдженню коронавірусу. Проте часто принципи

карантину були різними за способом виконання та дотриманням. І це варто відмітити, тому що розповідь про дії уряду тієї чи іншої країни – це, по суті, опис стратегій, подібних за своїми цілями, але різних за манерою реалізації.

Кожна країна мала свою «родзинку» - обмеження, яке найбільше відрізняється з-поміж інших. Як-то відсутність захисних масок в Канаді або заборона вільно пересуватися в Ізраїлі.

Робота над завдання допомогла розширити журналістські навички. Необхідно розуміти, що теоретична частина журналістських дисциплін не дає високих шансів на повне вивчення без застосування їх на практиці. Тому було обрано широкий жанр та достатньо високі критерії щодо реалізації задуму на практиці.

Окрім користі для автора, робота є важливою для суспільства. Вихід спецпроекту в засобах масової інформації однозначно розширив уявлення про актуальну ситуацію в світі для багатьох глядачів. Це, безпосередньо, важлива практика у медіапросторі Харківського регіону. Адже саме інформація надає людині впевненості в її власному житті. Звідси й приказка «проінформований – значить озброєний». А відсутність інформації - навпаки стає поштовхом для розповсюдження чуток та фейків із чим журналістська спільнота зобов'язана боротись.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ

1. Борецький Р. А. «Інформаційні жанри телебачення» // Академвидав: зб. наук. пр. Київ. 2007. Вип. 8. 128-213 с.
- 2.25. Венгер І. Авторські програми в контексті комерційного телебачення // Вісник Львівського національного університету ім. Івана Франка: зб. наук. пр. Львів, 2014. Вип. 13. 169-175 с.
3. Головецький В. М. Трансформація стендапу на українському телебаченні // Житомирський національний університет ім. Івана Франка: зб. наук. пр. Житомир, 2010. Вип. 9. ч. 1. с. 157-163
- 4(1) . Григораш Д. С. Журналістика у термінах і виразах: навч. посібник. Львів, Освіта, 1974. 295 с.
5. Животко А. П. Історія української преси: навч. посібник. Київ, Наша культура і наука, 1999. 368 с.
6. Зорков Н. Инфотейнмент: возникновение, функции, способы воздействия: науч. журнал. //Релга, Самара, 2005, выпуск 19. 23 с.
- 7 . Про інформацію: Закон України за станом 02. жовт. 1992 р. / Верхов. Рада України. Офіц. вид. Київ : Парлам. вид-во, 1992. 650 с.
8. Про телебачення і радіомовлення: закон України за станом 21 грудня 1993 р. / Верхов. Рада України. Офіц. вид. Київ : Парлам. вид-во, 1993. 43 с.
9. Іванов В. Ф, Волошенюк О. В. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник. Київ, Центр Вільної Преси, 2012. 351 с.
- 10.(4). Інтернет ресурс - Друзі. Що таке репортаж?

URL: <http://druzy.com.ua/sho-take-reportaj-vidi-reportaj/> (дата звернення: 17.11.20)

11. Інтернет ресурс – Business Insider

URL: <https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/ustawa-ws-koronawirusa-w-polsce-przepisy-srodki-bezpieczenstwa-uprawnienia/fv1ebcd> (дата звернення: 10.03.20)

12. Інтернет ресурс – CNN

URL: <https://edition.cnn.com/2020/05/29/us/derek-chauvin-criminal-complaint-trnd/index.html> (дата звернення: 02.05.20)

13. Інтернет ресурс – CP24

URL: <https://web.archive.org/web/20200229094929/https://www.cp24.com/news/man-who-flew-to-toronto-from-china-is-canada-s-first-coronavirus-case-1.4783476> (дата звернення: 01.03.21)

14. Інтернет ресурс – DER Spiegel

URL: <https://www.spiegel.de/consent-a-?targetUrl=https%3A%2F%2Fwww.spiegel.de%2Fwissenschaft%2Fmedizin%2Fcorona-virus-erster-fall-in-deutschland-bestaetigt-a-19843b8d-8694-451f-baf7-0189d3356f99> (дата звернення: 01.05.20)

Інтернет ресурс – El Pais

URL: https://elpais.com/sociedad/2020/01/31/actualidad/1580509404_469734.html
дата звернення 20.02.2020).

15. Інтернет ресурс – Forbes

URL: <https://www.forbes.com/sites/jemimamcevoy/2020/06/08/14-days-of-protests-19-dead/?sh=7326eedb4de4> (дата звернення: 08.06.20)

16. Інтернет ресурс – Ministerstwo Zdrowia

URL:<https://web.archive.org/web/20200304112521/https://www.gov.pl/web/zdrowie/pierwszy-przypadek-koronawirusa-w-polsce> (дата звернення: 03.04.20)

17. Інтернет ресурс - Ministry of Health, New Zealand.

URL:<https://web.archive.org/web/20200228055315/https://www.health.govt.nz/news-media/media-releases/single-case-covid-19-confirmed-new-zealand> (дата звернення: 28.02.20)

18. Інтернет ресурс - RNZ.

URL:<https://web.archive.org/web/20200306153013/https://www.rnz.co.nz/news/national/410613/coronavirus-new-travel-restrictions-for-iran-announced> (дата звернення: 28.02.20)

19. Інтернет ресурс - Synergy

URL: <https://synergy.ua/ua/edu-program-post/zagalni-pitannya-avtorskogo-prava-i-sumizhnix-prav/> (дата звернення: 28.02.20)

20. Інтернет ресурс – The *New York Times*

URL:
<https://web.archive.org/web/20200121185007/https://www.nytimes.com/2020/01/21/health/cdc-coronavirus.html> (дата звернення: 21.01.20)

21. Інтернет ресурс - The Times of Israel

URL: <https://www.timesofisrael.com/israel-confirms-first-coronavirus-case-as-cruise-ship-returnee-diagnosed/> (дата звернення: 21.02.20)

22. Інтернет ресурс – uastudent.com

URL: <http://uastudent.com/> (дата звернення: 21.02.20)

23. Ковалів Ю. І. Телепрограма: літературознавча енциклопедія. Київ, Академія, 2007, 471 с.

24. Куляс І. О. Макаренко. Ефективне виробництво теленовін: стандарти інформаційного мовлення; професійна етика журналіста-інформаційника : практ. посіб. Київ, ХББ, 2006. 120 с.
25. Руденко О. В. Типологія телевізійного інтерв'ю як складової частини масової комунікації // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Одеса, ПДПУ, 2010, 211 с.

ДОДАТКИ

DVD-диск із записом спецпроекту «Світ очима харків'ян».